

**Sprawozdanie z oceny własnej
– działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia
związane z projektowaniem misji i strategii wydziału (2012)**

1. Opis

A. Misja

Czy wydział ma już sformułowaną misję?

Wydział Filozofii i Socjologii jest na etapie dyskusji na projektem misji. W trakcie prac zespołów pracujących nad projektem i wdrożeniem założeń Krajowych Ram Kwalifikacji pojawiały się pytania ogólniejszej natury dotyczące podstawowych celów, jakie stawiają sobie Instytuty. Wnioski wynikające z dyskusji wokół tych pytań zostały podsumowane i w postaci projektu zostały przekazane nowo wybranym władzom dziekańskim do rozpatrzenia i sporządzenia ostatecznej wersji. Przekazany projekt misji Wydziału zostanie załączony do niniejszego sprawozdania.

Główne cele zawarte w projekcie misji Wydziału odnoszą się, po pierwsze, do działań nakierowanych na podniesienie poziomu nauczania, po drugie, efektywności badań naukowych, rozwijanych w kontakcie z nauką światową, ale również potwierdzających przekonanie o ich społecznej przydatności i, po trzecie, do usprawnienia zarządzania wydziałem jako organizacją dydaktyczno-naukową.

Misja Uniwersytetu Warszawskiego stanowiła wzór dla formułowania misji Wydziału i w tym względzie można mówić o zgodności diskutowanego na Wydziale projektu z misją UW. Studia na Wydziale Filozofii i Socjologii stanowią ważny element szerokiej i zróżnicowanej oferty edukacyjnej, której postulat jest ważną składową misji Uniwersytetu Warszawskiego. Przyjmuje ona, że celem Uniwersytetu jest zapewnianie wszechstronnego, akademickiego wykształcenia, a nie tylko wykształcenia kierunkowego i specjalistycznego. Wydział w ramach ogólnouniwersyteckiego profilu poprzez swoje związki z innymi dziedzinami nauk humanistycznych i społecznych umożliwia zdobycie wszechstronnego wykształcenia.

W trakcie dyskusji wstępnego projektu misji nastąpi weryfikacja jej treści, wiarygodności i zrozumiałości dla nauczycieli akademickich, studentów, pracowników administracji.

B. Strategia

Wydział jest również w trakcie prac nad strategią. Na obecnym etapie, Instytut Filozofii i Instytut Socjologii opracowują własne strategie wg uzgodnionych ze sobą ram. Przy opracowywaniu strategii Wydziału został przewidziany następujący tryb pracy; przewodniczący zespołów KRK oraz uczestnicy Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia przygotowują wspólne ramy, którymi będą kierować się autorzy strategii instytutowych. Zostały już sformułowane wstępne projekty strategii instytutowych nawiązujące do schematu analizy SWOT, ale także pomocny w opracowywaniu strategii okazał się zestaw pytań zawartych w niniejszym sprawozdaniu z oceny własnej. Zaplanowane są już dyskusje, np. w IS na zebraniach zakładów nad zarysowaną wstępną propozycją strategii. Mają one na celu szeroki udział pracowników i przedstawicieli samorządu oraz weryfikację projektowanych strategii. Po dyskusji i wprowadzeniu sugestii i poprawek projekty będą przekazane władzom dziekańskim.

W przekazanych do dyskusji projektach strategii wskazano mocne strony Wydziału takie jak: kadra, którą stanowią uczeni o międzynarodowych osiągnięciach, wysokich i

zróżnicowanych kompetencjach, zaawansowane reformy związane z dydaktyką, możliwość przyciągnięcia studentów z całej Polski (okazjonalnie także z zagranicy), afiliacja wielu ważnych czasopism o zasięgu krajowym i międzynarodowym oraz międzynarodowej serii wydawniczej, badania prowadzone w ramach Instytutów, konferencje organizowane przez Instytuty, tradycje samorządu studenckiego.

W projektach strategii wskazano też słabe strony, do których należą: warunki lokalowe, brak doświadczenia części kadry w składaniu wniosków grantowych, liczne reorganizacje jako źródło przejściowych problemów organizacyjnych w dydaktyce.

Szanse Wydziału:

1. Formowanie ogólnopolskiego / regionalnego centrum nauk społecznych dzięki ugruntowanej renomie i tradycji przyciągającej zdolnych studentów z mniejszych ośrodków.
2. Wdrażanie nowych programów nastawionych na zwiększenie zajęć aktywizujących studentów w miejsce form biernych.
3. Możliwości ścisłej współpracy z innymi wiodącymi ośrodkami badań np. IFiS PAN.
4. Możliwość pozyskania nowych, zdolnych studentów dzięki nowym, elitarnym kierunkom studiów (kognitywistyka, bioetyka), projektowanym angielskojęzycznym studiom Contemporary Social and Market Research oraz programowi kształcącemu liderów społeczeństwa obywatelskiego.
5. Możliwość dość szybkiego wzrostu liczby grantów po uprzednim pokonaniu bariery niechęci u części kadry (oprócz badań finansowanych z grantów Instytuty prowadzą wysokiej klasy badania, na które jak dotąd nie składano w ogóle wniosków grantowych – likwidacja tego uprzedzenia może dać skokowy wzrost liczby grantów).

W projektach strategii wskazuje się również zagrożenia takie jak: niskie płace zmuszające pracowników do poszukiwania dodatkowych źródeł dochodów, redukcja zajęć usługowych na UW, niż demograficzny i związany z nim zmniejszony napływ studentów, kryzys ekonomiczny pogarszający perspektywy zawodowe absolwentów studiów humanistycznych, potencjalna redukcja grantów europejskich, niekorzystna dla Wydziału obowiązująca obecnie metoda przyznawania punktów za publikacje.

Konkurencja z punktu widzenia Instytutów nieco się różni. Instytut Socjologii funkcjonuje w bardzo konkurencyjnym środowisku, w którym można wskazać socjologiczne studia na uczelniach prywatnych oraz silne ośrodki w uczelniach publicznych w kraju, jak również pokrewny kierunek na UW. IF nie ma konkurencji na UW, ani wśród uczelni prywatnych. Niemniej dla obu Instytutów znaczącą konkurencją pozostają inne kierunki humanistyczne i społeczne na UW. W tym zakresie Wydział powinien wypracować strategię, której znaczącymi punktami będą: akcje promocyjne dotyczące oferty dydaktycznej studiów I stopnia dla najlepszych liceów w całej Polsce oraz oferty dydaktycznej studiów II i III stopnia dla innych wydziałów UW oraz dla innych uczelni w całej Polsce.

Wstępne projekty strategii wskazują na konieczność analizy wszelkich aspektów działalności naukowej. Jednym z głównych celów wskazanym w projekcie strategii jest utworzenie wiodącego ośrodka badań interdyscyplinarnych na skalę międzynarodową i kształcenia kadry na skalę co najmniej ogólnopolską (najlepsi doktoranci uzyskują staże podoktorskie w renomowanych ośrodkach zagranicznych i mają wystarczające

kompetencje do objęcia stanowisk naukowo-dydaktycznych w każdej uczelni w Polsce). Istotnym elementem tej strategii Wydziału jest realizacja grantów i polityka ich pozyskiwania. W projekcie strategii wskazuje się również na konieczność analizy danych dotyczących publikacji ze szczególnym uwzględnieniem publikacji zagranicznych, uczestnictwa w znaczących konferencjach i organizacji konferencji.

Wydział Filozofii i Socjologii prowadzi dydaktykę na wszystkich poziomach kształcenia: licencjackim, magisterskim, doktorskim i podyplomowym, oferując studia w ramach profilu ogólnouniwersyteckiego. Oferta dydaktyczna skierowana jest do studentów z całej Polski (licencjat), a na wyższych stopniach – także z zagranicy. Pozostaje w związku z celem strategicznym UW uzyskania statusu uczelni ogólnopolskiej, a nie tylko regionalnej. Główną drogą kształcenia kadry naukowo-dydaktycznej pozostają studia doktoranckie. Wydział kładzie też nacisk na zdobywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i społecznych kompetencji, tak by nasi absolwenci byli dobrze przygotowani do dalszego podnoszenia kwalifikacji na Uniwersytecie i poza nim. Toteż w ramach koncepcji Uniwersytetu „kształcącego przez całe życie” Instytuty rozwijają kształcenie podyplomowe.

Polityka kadrowa Wydziału ma na celu utrzymanie i rozwijanie kadry o wysokich i zróżnicowanych kompetencjach. W naturalnej rotacji pracowników powinna kierować się zastępowaniem pracowników odchodzących (emerytura, rotacja) pracownikami nowymi w skali całych Instytutów (a nie poszczególnych zakładów), przy czym decydująca dla zatrudnienia powinna być zdolność podjęcia ważnych zadań i prowadzenia zajęć kursowych lub autorskich zajęć fakultatywnych.

W projektach strategii Wydziału wskazuje się na złe warunki lokalowe, które w przypadku Instytutu Filozofii można określić jako fatalne, zmuszające studentów do zajmowania miejsc na podłodze, ograniczające możliwości czasowego odseparowania zajęć komplementarnych, które w obecnych warunkach niejednokrotnie zachodzą na siebie i uczestnictwo w jednych wyklucza uczestnictwo w drugich, co zmniejsza teoretycznie bogatą ofertę zajęć.

Plusem zasobów Wydziału jest dobrze zaopatrzona biblioteka.

C. Programy kształcenia

Proponowane studia licencjackie są ukierunkowane na kształcenie o charakterze ogólnym humanistycznym i społecznym. W trakcie realizacji programu studenci zdobywają szeroką wiedzę teoretyczną, umiejętność nieprzylgniętego do konkretnej specjalności krytycznego myślenia, opanowują także narzędzia logicznej analizy wypowiedzi i argumentacji. Studia licencjackie dają uporządkowane podstawy wiedzy i umiejętności, łącząc je z dorobkiem pokrewnych nauk społecznych. Studia magisterskie pogłębiają wiedzę i umiejętności studentów, wspierając jednocześnie interdyscyplinarne formy kształcenia, ułatwiające dostęp studentom do bogatego dorobku intelektualnego Uniwersytetu.

Studia na Wydziale Filozofii i Socjologii zgodnie z zaplanowanymi dla nich efektami kształcenia przygotowują absolwentów do podjęcia pracy w różnych zawodach, mają również zachęcać do dalszych studiów. Do profilu ogólnoakademickiego dostosowane jest minimum kadrowe. Dorobek naukowy osób wchodzących w jego skład zapewnia, że będą w stanie kształcić zgodnie z wyznaczonymi dla kierunku efektami kształcenia.

Studia na WFiS stanowią ważny element szerokiej i zróżnicowanej oferty edukacyjnej, co pozostaje w zgodzie ze strategią Uniwersytetu Warszawskiego. Studia na WFiS

poprzez swoje związki z innymi dziedzinami nauk społecznych i humanistycznych pozwalają na zdobycie wszechstronnego wykształcenia, wzbogaconego – dzięki przedmiotom teoretycznym, logicznym, filozofii i metodologii nauki – o elementy wiedzy formalnej. Z drugiej strony, szeroka oferta dydaktyczna Instytutów pozwala studentowi na napisanie pracy dyplomowej ściśle związanej z jego zainteresowaniami, a zatem na pozyskanie specjalizacji w obrębie wybranej subdyscypliny, łącząc w ten sposób możliwość uzyskania wszechstronnego wykształcenia z możliwością pogłębienia wiedzy specjalistycznej.

2. Dobre praktyki w ocenianej dziedzinie (rozwiązania sprawdzone i godne upowszechnienia).

Dobłą praktyką wartą powtarzania jest prowadzony obecnie na WFiS tryb pracy nad strategią. Instytuty tworzące Wydział w wielu sprawach różnią się od siebie, a różnice te mogą być postrzegane jako przeszkoda w formułowaniu wspólnej misji i strategii. Wypracowanie wstępnych, wspólnych ram projektów misji i strategii (a w tym przypadku złożyły się na nie schemat analizy SWOT oraz zawarte w niniejszej ankiecie pytania) daje wskazówki do dalszej dyskusji w Instytutach. Projekty te podlegają krytyce i w jej efekcie pewnym korektom. Stanowią zatem oddolnie przedyskutowaną podstawę dla ostatecznego opracowania misji i strategii przez władze Wydziału.

3. Harmonogram działań w celu przyjęcia nowych rozwiązań zapewniających i doskonalących jakość kształcenia w ocenianej dziedzinie.

Zgłoszenie projektu misji i strategii na Radę Wydziału Filozofii i Socjologii planowane jest na połowę grudnia 2012

4. Załączniki (pomocne UZZJK w pracach nad sprawozdaniem z oceny własnej w skali całej uczelni).

- Projekt misji Wydziału Filozofii i Socjologii
- Projekt strategii Instytutu Filozofii
- Projekt strategii Instytutu Socjologii

Sprawozdanie, opracowane przez Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia zostało zaakceptowane przez Dziekana wydziału w dniu 18.10. 2012

Przewodnicząca WZZJK
Dr Aleksandra Lompart

Podpis Dziekana Wydziału